

ОЦІНЮВАННЯ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ БІЗНЕС-АГЕНТА

На сьогоднішній день маркетинг займає одну із основних позицій в розвитку бізнес-агентів це пов'язано із збільшенням конкуренції на ринку товарів та послуг і сприяє постійному удосконаленню та фінансуванню маркетингових інструментів з боку бізнес-агентів, які бажають охоплювати переважну частку ринку та збільшити попит на товар.

Досягнення цілей бізнес-агентом залежить від багатьох чинників, основним з яких є забезпечення його фінансової безпеки.

Фінансова безпека є внутрішнім станом бізнес-агента, що дозволяє їй функціонувати в режимі розвитку та мінімізувати негативний вплив зовнішніх факторів. Необхідність та напрямки оцінювання фінансової безпеки впливають із закономірностей розвитку систем, серед яких найбільше значення в аспекті забезпечення безпеки мають закон циклічного розвитку, закон спадної ефективності, еволюційного вдосконалення систем і деякі інші.

Система показників, яка характеризує фінансову безпеку, є різномірною, важко піддається структуризації, а значна кількість цих показників, як і методик взагалі, не завжди несе необхідне інформаційне навантаження. Відсутність чіткого алгоритму, який би ставив у відповідність «стадію життєвого циклу бізнес-агента – його фінансові цілі на цій стадії - фінансову безпеку при досягненні цілей – методику оцінювання фінансової безпеки – коригувальні заходи досягнення цілей при збереженні фінансової безпеки», робить проблему дослідження існуючих методик на їх відповідність інформаційним потребам бізнес-агентів актуальною.

Зазначимо, що на сьогодні не існує жодних нормативно-правових документів, які забезпечували б бізнес-агентів методичними рекомендаціями для визначення їх фінансової безпеки. Законодавчо закріплені є методики [1, 2, 3], які лише в загальному вигляді оцінюють фінансовий стан підприємства. Проте вони не дають змоги підприємствам різних галузей економіки оцінити їх фінансову безпеку, а тим більше на відповідних стадіях життєвого циклу.

Позитивним в методичних рекомендаціях з аналізу і оцінки фінансового стану підприємства є встановлення по окремих коефіцієнтах нормативних значень, які в подальшому можуть слугувати пороговими.

Оцінювання рівня фінансової безпеки окремого суб'єкта господарювання, зазвичай, проводиться шляхом порівняння параметрів фактичного стану або прогнозу економічного розвитку на визначений період з пороговими значеннями. Під час аналізу та узагальнення результатів фінансово-господарської діяльності визначається досягнутий рівень фінансової безпеки, а в прогнозних оцінках – ймовірний на майбутній період – результат. При цьому кожен показник економічного розвитку характеризує ситуацію у визначеній сфері діяльності.

Визначальними положеннями під час вибору інструментарію аналізу й оцінювання рівня фінансової безпеки бізнес-агента мають бути:

- відображення сутнісних характеристик стану економіки в якому функціонує бізнес-агент;
- ідентифікація стадії життєвого циклу бізнес-агента;
- всебічне відображення (через набір відповідних показників) і конкретизація заходів протидії загрозам фінансовій безпеці;
- забезпечення можливостей аналізу індикаторів всіх елементів бізнес-агента, прогнозування їх тенденцій з метою запобігання загрозовим ситуаціям;
- володіння даними з достатнім ступенем конкретності та достовірності, що дає змогу давати однозначну оцінку фактичному рівню фінансової безпеки бізнес-агента.

Оцінку фінансової безпеки бізнес-агента слід проводити не з погляду короткострокового інвестора, націленого на спекулятивний дохід, а з погляду особи, зацікавленої в постійній фінансовій безпеці і довгостроковому зростанні компанії. Тому для фінансової безпеки бізнес-агента важлива не стільки її моментна оцінка, а така, яка давала б підтримку його стійкого розвитку в довгостроковому періоді.

На сьогоднішній день сформувався напрям, який підходить до підприємства не тільки як до бізнес-агента, що існує в певний період часу, але і як до об'єкту, який вже розвивався до моменту оцінки і розвиватиметься далі. Ці дослідження ґрунтуються на теорії життєвих циклів, яка розвиває ідею про те, що бізнес-агент, як і будь-який живий організм, проходить через ряд етапів (стадій), і проблеми, з якими він стикається, різні для кожної стадії. Залежно від того, на якому етапі розвитку знаходиться бізнес-агент, необхідно застосовувати відповідну,

саме до цього етапу, стратегію, і зокрема фінансову, оскільки всі стратегії так чи інакше пов'язані з розподілом фінансів.

У західній літературі вже з'явилися ряд емпіричних досліджень, що проводилися для компаній і які довели, що фінансові характеристики бізнес-агента змінюються при переході від одного етапу життєвого циклу до іншого. Логічно припустити, що це буде відноситися і до його фінансової безпеки.

Фінансова безпека, як і бізнес-агент, якій вона належить, є динамічною характеристикою, яка разом з ним проходить через різні стадії життєвого циклу, зазнаючи при цьому часом значних змін унаслідок природних процесів, що відбуваються як усередині бізнес-агента, так і на ринку його товару. Фінансова безпека бізнес-агента змінюється впродовж життєвого циклу, адаптуючись під його цілі і потреби та створюючи необхідні умови для подальшого зростання. В залежності від стадії життєвого циклу бізнес-агента змінюються внутрішні і зовнішні загрози фінансової безпеки. Тому важливо адекватно оцінювати рівень фінансової безпеки бізнес-агента на кожній конкретно взятій стадії життєвого циклу, враховуючи специфіку притаманних даному етапу факторів, які на нього впливають.

Таким чином, використання запропонованого нами підходу до оцінювання фінансової безпеки бізнес-агента дає змогу чітко розуміти його фінансову безпеку на стадії життєвого циклу, що дозволить виявити наявні проблеми завчасно і знайти можливі шляхи їх вирішення, а також визначити можливі тенденції подальшого розвитку бізнес-агента і заздалегідь прийняти заходи для зміцнення його фінансової безпеки в майбутньому.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Методика проведення поглибленого аналізу фінансово-господарського стану неплатоспроможних підприємств та організацій. Затверджена наказом Агентства з питань банкрутства підприємств та організацій від 27.06.97 р., № 81. [Електронний ресурс]. – Доступний з <http://www.portal.rada.gov.ua/>.
2. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо виявлення ознак неплатоспроможності підприємства та ознак дій з приховування банкрутства, фіктивного банкрутства чи доведення до банкрутства / Наказ Міністерства економіки України від 17 січня 2001 р., № 10. [Електронний ресурс]. – Доступний з <http://www.portal.rada.gov.ua/>.
3. Про затвердження Положень про порядок здійснення аналізу фінансового стану підприємств, що підлягають приватизації / Наказ Міністерства фінансів України та Фонду державного майна України від 26.01.2001 р., № 49/121. [Електронний ресурс]. – Доступний з <http://www.portal.rada.gov.ua/>.